

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

«Ο Άνθρωπος που ξανάχτισε την Ακρόπολη»

Όλγα Κουτσιμπέλη

Φιλοσοφία-Σκοπιμότητα Προγράμματος

Σκοπός των Εργαστηρίων Καλλιέργειας Δεξιοτήτων είναι η καλλιέργεια των λεγόμενων ήπιων δεξιοτήτων (soft skills) στο σύγχρονο σχολείο του 21^{ου} αιώνα και αυτό συνεπάγεται σε γενικές γραμμές καλλιέργεια δεξιοτήτων όπως κριτική σκέψη και δημιουργικότητα, συνεργασία και επικοινωνία, ευελιξία και προσαρμοστικότητα, πρωτοβουλία και οργανωτική ικανότητα, ενσυναίσθηση και κοινωνικές δεξιότητες, επίλυση προβλημάτων κτλ. Θα λέγαμε δηλαδή ότι στην περίπτωση των ήπιων δεξιοτήτων έχουμε ουσιαστικά καλλιέργεια των οριζόντιων και σχετιζόμενων με άλλους δραστηριοτήτων σε αντίθεση με τις κάθετες δεξιότητες των διδακτικών αντικειμένων (μαθήματα), όπως τα γνωρίζουμε έως τώρα από το σχολείο.

Στο σημείο αυτό βρίσκεται και η καινοτομία των ήπιων δεξιοτήτων, επειδή πλέον απαιτούνται δεξιότητες επικοινωνίας και σχετισμού με το ευρύτερο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον και μάλιστα με τρόπο κριτικό, δημιουργικό, συνεργατικό και καινοτόμο έτσι που να μπορούμε ως εκπαιδευτικοί και ως μαθητές να εκφραζόμαστε αναπαριστώντας τη γύρω μας πραγματικότητα, αλλά και να παρεμβαίνουμε πάνω σε αυτή προς όφελος όλων, αντιμετωπίζοντας τις σύγχρονες προκλήσεις όπως τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και ηθικά θέματα με τρόπο ισότιμο, δημοκρατικό και δημιουργικό.

Η συγκεκριμένη πρόταση απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες όλων των τάξεων του Γυμνασίου με έμφαση στη γ' γυμνασίου και με ενδεχόμενη προέκταση στη θεματική του επαγγελματικού προσανατολισμού (ΣΕΠ) και σκοπό έχει την Καλλιέργεια κυρίως των Δεξιοτήτων Ζωής, οι οποίες περιλαμβάνουν τις α) Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Αυτομέριμνα, Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Προσαρμοστικότητα, Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα), β) τις Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας (Ευχέρεια στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, Ψηφιακή Πολιτειότητα, Ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο, Προστασία από εξαρτητικές συμπεριφορές στις τεχνολογίες, Ανθεκτικότητα), γ) τις Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης (Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Διαμεσολάβηση, Επίλυση συγκρούσεων, Πολιτειότητα) και δ) τις Δεξιότητες επιχειρηματικότητας (Πρωτοβουλία, Οργανωτική

ικανότητα, Προγραμματισμός, Αποτελεσματικότητα), χωρίς αυτό να σημαίνει αποκλεισμό των υπόλοιπων Δεξιοτήτων, όπως οι Δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα, οι δεξιότητες των τεχνών και της δημιουργικότητας και οι ψηφιακές δεξιότητες.

Συγκεκριμένα, σκοπός του προγράμματος είναι να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές/μαθήτριες στο διαχρονικό ζήτημα της συνύπαρξης των μνημείων (ή και αρχαιολογικών χώρων) παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς με φυσικούς ή ανθρωπογενείς παράγοντες που συμβάλλουν στη φθορά και καταστροφή τους, όπως οι σεισμοί, οι περιβαλλοντικοί ρύποι, οι λεηλασίες κτλ. Σε μεταγενέστερο χρόνο ασφαλώς σκοπός είναι η ενεργοποίηση της ενσυναίσθησης και της κοινωνικής σημασίας της χρήσης των μνημείων αυτών διαχρονικά. Ως μελέτη περίπτωσης θα λέγαμε ότι χρησιμοποιείται εδώ η εμβληματική Ακρόπολη και μάλιστα σε μεγάλο ποσοστό μέσα εκείνη είναι ιδωμένη στο έργο του επιστήμονα Μανόλη Κορρέ, ο οποίος αφιέρωσε το νόημα της ζωής του στην αναστήλωση των μικρότερων μνημείων που συναποτελούν την Ακρόπολη.

Τα 7 εργαστήρια του προγράμματος διακρίνονται από αυτοτέλεια, επομένως μπορεί να γίνει επιλογή και χρήση ορισμένων μόνο εργαστηρίων, κατά την κρίση του/της εκπαιδευτικού. Η όλη μαθησιακή πορεία είναι ενδεικτική, επομένως δύναται να αλλάξει η θέση εφαρμογής των εργαστηρίων και πάλι κατά την κρίση του/της εκπαιδευτικού. Έμφαση δίνεται σε παιδαγωγικές μεθόδους εφαρμογής και χρήσης των εργαστηρίων, όπως η βιωματική, η ανακαλυπτική, η αισθητηριακή η καλλιτεχνική και η αναστοχαστική μέθοδος/τεχνική. Παράλληλα, η χρήση των γνώσεων ακολουθεί τη δραστηριοκεντρική προσέγγιση (task based learning) σε συνδυασμό με την εκμάθηση μέσω της τέχνης, ενώ η ιστορία των μνημείων (εδώ της Ακρόπολης) προσεγγίζεται βιωματικά και υποκειμενικά μέσω της χρήσης των εικαστικών και ψηφιακών τεχνών και μάλιστα με εφαρμογές στη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (κυρίως ασύγχρονη). Επίσης, δίνεται έμφαση στην έκφραση των συναισθημάτων των μαθητών απέναντι στις φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές που απειλούν την ύπαρξη και χρήση των μνημείων. Τέλος, η διαχρονική ματιά στο μνημείο της Ακρόπολης προσεγγίζεται συγχρονικά, στο τι δηλαδή μπορεί να γίνει σήμερα για την ανάδειξη και υπεράσπιση του μνημείου/μνημείων.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:2021-2022
Θεματική	2. Φροντίζω το περιβάλλον	Υποθεματική	Παγκόσμια & τοπική κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Α', Β', Γ' Γυμνασίου (με έμφαση στην Γ' Γυμνασίου)		
Τίτλος	«Ο Άνθρωπος που ξανάχτισε την Ακρόπολη»		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>B) Δεξιότητες ζωής</p> <p>B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Αυτομέριμνα, Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Προσαρμοστικότητα, Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα)</p> <p>B2. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας (Ευχέρεια στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, Ψηφιακή Πολιτειότητα, ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο, προστασία από εξαρτητικές συμπεριφορές στις τεχνολογίες, Ανθεκτικότητα)</p> <p>B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης (Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Διαμεσολάβηση, Επίλυση συγκρούσεων, Πολιτειότητα)</p> <p>B4. Δεξιότητες επιχειρηματικότητας (Πρωτοβουλία, Οργανωτική ικανότητα, Προγραμματισμός, Αποτελεσματικότητα)</p>		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Φροντίζω το Περιβάλλον		

Προαπαιτούμενα	Σύνδεση με υπολογιστή, φωτογραφικά και εικαστικά υλικά, καλή διάθεση
-----------------------	---

Περιγραφή Εργαστηρίων

- 1. "Τι είναι η Ακρόπολη για μένα;"**- Οι μαθητές/μαθήτριες ανακαλούν στη μνήμη τους πιθανές προσωπικές εκτιμήσεις χρήσης του μνημείου και τις σχολιάζουν στο εργαστήριο.
- 2. "Τι είναι η Ακρόπολη για τον Μανόλη Κορρέ;"**- Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν σε ομάδες τη σημασία του μνημείου της Ακρόπολης για τον επιστήμονα Μανόλη Κορρέ μέσω της χρήσης διαφορετικών κειμένων ψηφιακού γραπτού λόγου και φωτογραφιών.
- 3. "Ποιες μεγάλες καταστροφές έγιναν ιστορικά στην Ακρόπολη;"** - Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν ψηφιακά κείμενα σχετικά με τις μεγάλες καταστροφές της Ακρόπολης από φυσικά ή ανθρωπογενή αίτια (σεισμοί, βομβαρδισμοί, λεηλασίες κτλ.) και αναζητούν πιθανούς τρόπους διάσωσης του μνημείου.
- 4. "Ποια είναι τα συναισθήματά μου για αυτές τις καταστροφές;"** - Οι μαθητές/μαθήτριες εκφράζουν σε ελεύθερη συζήτηση του εργαστηρίου τα συναισθήματά τους για τις καταστροφές του μνημείου της Ακρόπολης, τα οποία μπορούν να αποδοθούν και συναισθηματικά.
- 5. "Ποιοι είναι ιστορικά οι σταθμοί στην ιστορία της Ακρόπολης;"** - Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν αντίστοιχο ψηφιακό υλικό και μέσω της χρήσης συνεργειών (πχ με το ίδιο το μουσείο ή άλλα ιδρύματα) φτιάχνουν ψηφιακό ή πολυμεσικό υλικό ιστορικής αναδρομής στους σταθμούς της Ακρόπολης.
- 6. "Ποιες είναι οι νέες διαστρώσεις στην Ακρόπολη;"** - Οι μαθητές/μαθήτριες μέσω επιτόπιας επίσκεψης στον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης βιώνουν τις συγχρονικές αλλαγές στο χώρο και τις συζητούν.

7. "Πώς βλέπω την Ακρόπολη σήμερα;" - Οι μαθητές/μαθήτριες αναστοχάζονται τις πιθανές σημασίες και χρήσεις του μνημείου και αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης για τους ίδιους και τις επόμενες γενιές καταλήγοντας σε συμπεράσματα.

Εργαστήρια Δεξιοτήτων

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλέσουν οι μαθητές/μαθήτριες βασικές έννοιες για το μνημείο της Ακρόπολης, να τις ανασύρουν και να τις επαναφέρουν κατά κάποιο τρόπο στο σχολικό παρόν της τάξης τους. • Να εστιάσουν σε συγκεκριμένες έννοιες που έχουν ενδιαφέρον για αυτούς και να εκφράσουν τα ενδιαφέροντά τους αυτά τόσο σε ομάδες (ομαδοσυνεργατικά), όσο και σε ολομέλεια της τάξης. • Να αποτυπώσουν εικαστικά τα συναισθήματά τους για το μνημείο αλλά και για 	<p>Τι είναι η Ακρόπολη γιμένα;</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/μαθήτριες ανακαλούν στη μνήμη τους λέξεις-κλειδιά σχετικά με το μνημείο της Ακρόπολης μέσω της χρήσης της τεχνικής του καταιγισμού ιδεών (brainstorming) που χρησιμοποιεί σε πρώτη φάση ο εκπαιδευτικός, τις οποίες και σημειώνει στον πίνακα με σκοπό να προκαλέσει το ενδιαφέρον των μαθητών/μαθητριών για συζήτηση. • Στη συνέχεια, οι μαθητές/μαθήτριες επιλέγουν κάποιες

<p>τις αλλαγές-φθορές που έχει υποστεί μέσω της χρήσης της τεχνικής του κολλάζ φωτογραφιών.</p>		<p>από τις λέξεις της προηγούμενης δραστηριότητας του καταγισμού ιδεών ή ιδεοθύελλας και σε ομάδες συζητούν κάθε ιδέα που επέλεξαν ξεχωριστά, δείχνοντας τις διασυνδέσεις των λέξεων-ιδεών με σκοπό να τις αναπτύξουν σε ολομέλεια της τάξης τους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε μεταγενέστερο χρόνο αποτυπώνουν εικαστικά την ανάδυση του μνημείου στη σκέψη τους, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας την τεχνική του κολλάζ από διαφορετικές φωτογραφικές λήψεις της Ακρόπολης σε διαφορετικές ώρες της ημέρας, αλλά και σε ιστορικές
---	--	--

		<p>φωτογραφίες της Ακρόπολης (η Ακρόπολη στον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο ή η Ακρόπολη του Μεσοπολέμου) και γράφοντας κάτω από κάθε φωτογραφία λέξεις-συναισθήματα που τους προκαλούνται.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνήσουν οι μαθητές/μαθήτριες τη σημασία που έχει το μνημείο της Ακρόπολης στη ζωή και το έργο του Μανόλη Κορρέ μέσα από διαφορετικά κείμενα και να την καταγράψουν σε φύλλο εργασίας. • Να εντοπίσουν οι μαθητές/μαθήτριες τη σημασία του συγκεκριμένου μνημείου για τη ζωή και το έργο του επιστήμονα Μανόλη Κορρέ μέσω της απεικόνισης της φωτογραφικής τέχνης. • Να συνειδητοποιήσουν και να καταγράψουν τα 	<p>Τι είναι η Ακρόπολη για τον Μανόλη Κορρέ;</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Με αφορμή τα κείμενα αναφοράς που παρατίθενται παρακάτω στο εκπαιδευτικό υλικό (τα 4 πρώτα), δίνονται στους μαθητές/μαθήτριες οι αντίστοιχες συνδέσεις και χωρίζονται σε ομάδες με σκοπό να διερευνηθεί η σημασία του μνημείου της Ακρόπολης για τον επιστήμονα Μανόλη Κορρέ μέσα από διαφορετικά κείμενα. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει ένα κείμενο και καταγράφει στο αντίστοιχο φύλλο εργασίας τα κυριότερα σημεία. • Σε δεύτερη φάση, δίνονται στους μαθητές/μαθήτριες οι φωτογραφίες του

<p>συμπεράσματα της προηγούμενης δραστηριότητας με σκοπό την παρουσίασή τους σε ανάλογο πρόγραμμα δεξιοτήτων με θέμα την Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά.</p>		<p>τελευταίου (5^{ου}) κειμένου από τα κείμενα αναφοράς του εκπαιδευτικού υλικού των εργαστηρίων και ζητείται ο σχολιασμός τους σε ομάδες. Σκοπός είναι να σχολιαστεί ο τρόπος ζωής και εργασίας του Μανόλη Κορρέ σε σχέση με το μνημείο της Ακρόπολης, όπως απεικονίζεται στις φωτογραφίες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προαιρετικά σε επόμενη φάση μπορούν να καταγραφούν με τη μορφή συμπερασμάτων τα ευρήματα της προηγούμενης δραστηριότητας και να παρουσιαστούν διαδικτυακά σε μαθητές άλλων σχολείων, που εφαρμόζουν το ίδιο πρόγραμμα δεξιοτήτων.
<ul style="list-style-type: none"> • Να ενημερωθούν οι μαθητές/μαθήτριες σχετικά με τις μεγάλες καταστροφές που υπέστη το μνημείο της Ακρόπολης από φυσικά ή κοινωνικά αίτια (σεισμοί, βομβαρδισμοί, λεηλασίες κτλ). 	<p>Ποιες μεγάλες καταστροφές έγιναν ιστορικά στην Ακρόπολη;</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/μαθήτριες διερευνούν ψηφιακά σε ομάδες τις εξής θεματικές και καταγράφουν σε Φύλλο Εργασίας τις παρατηρήσεις τους: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Η καταστροφή των

<ul style="list-style-type: none"> • Να ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών των μνημείων γενικότερα και ειδικότερα της ακρόπολης. • Να αποκτήσουν ενδιαφέροντα αναζήτησης των αιτιών καταστροφών των μνημείων. • Να προβληματιστούν για πιθανούς τρόπους διάσωσης των μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές και ειδικότερα του μνημείου της Ακρόπολης. • Να αναζητήσουν πιθανούς τρόπους διάσωσης των μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές και ειδικότερα του μνημείου της Ακρόπολης μέσω της επιστήμης και μάλιστα μέσω της διεπιστημονικής προσέγγισης. • Να προβληματιστούν οι μαθητές/μαθήτριες σχετικά με το μέλλον των μουσείων και τις σύγχρονες μορφές απειλής τους, για παράδειγμα η πανδημία. • Να φτιάξουν οι 		<p>Περσών</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ο Φράγκικος πύργος της Ακρόπολης ➤ Η καταστροφή επί Οθωμανών ➤ Η αρπαγή των γλυπτών του Παρθενώνα από τον Έλγιν ➤ Η καταστροφή στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. <ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/μαθήτριες επισκέπτονται το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο της Αθήνας (ή άλλο ανάλογο βυζαντινό μουσείο) διά ζώσης ή ψηφιακά και ενημερώνονται για τα διασωθέντα θραύσματα των βυζαντινών μνημείων από ποικίλες καταστροφές, συντάσσοντας ψηφιακό κατάλογο των φωτογραφιών των θραυσμάτων, με σκοπό να εκτεθούν μεταγενέστερα σε φωτογραφική έκθεση. • Με αφορμή το κάλεσμα του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού για τη Διεθνή
--	--	--

<p>μαθητές/μαθήτριες τη δική τους αφίσα στα πλαίσια της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων προτείνοντας εικαστική παρουσίαση των πιθανών λύσεων από την πανδημία και άλλων κρίσεων.</p>		<p>Ημέρα των Μουσείων: «Το μέλλον των μουσείων: Αναστοχασμός και επανεκκίνηση» (https://www.mbp.gr/el/news) καλούνται οι μαθητές και οι μαθήτριες να προβληματιστούν για το κατά πόσο η πανδημία μπορεί να ιδωθεί ως αίτιο καταστροφής των μνημείων και των μουσείων γενικότερα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στη συνέχεια, οι μαθητές/μαθήτριες φτιάχνουν τη δική τους ψηφιακή αφίσα για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων, προτείνοντας εικαστική παρουσίαση των πιθανών λύσεων από την πανδημία και άλλων αιτιών κρίσεων των επισκέψεων στα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους.
---	--	--

- Να εκφράσουν λεκτικά οι μαθητές/μαθήτριες τα συναισθήματά τους για τις μεγάλες καταστροφές που υπέστη η Ακρόπολη ή άλλα μνημεία λόγω φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών.
- Να εκφράσουν εικαστικά ή ευρύτερα καλλιτεχνικά οι μαθητές/μαθήτριες τα συναισθήματά τους για τις μεγάλες καταστροφές που υπέστη η Ακρόπολη ή άλλα μνημεία λόγω φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών.
- Να δημιουργήσουν οι μαθητές/μαθήτριες ένα δικό τους βίντεο όπου θα καταγράφονται τα συναισθήματα των συμμαθητών τους σχετικά με τις ιστορικές λεηλασίες, εδώ της Ακρόπολης.
- Να μελετήσουν και να καταγράψουν τα κυριότερα σημεία του άρθρου του Μανόλη Κορρέ στα Νέα σχετικά με τις φθορές που υπέστη η Ακρόπολη το 1821.
- Να συσχετίσουν τις φθορές αυτές (του 1821) με τις φθορές με τυχόν παρεμβάσεις στη

Ποια είναι τα συναισθήματά μου για αυτές τις μεγάλες καταστροφές;

- Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται σε дуάδες να εμπλακούν σε σχετική συζήτηση σχετικά με τα συναισθήματά τους απέναντι στις μεγάλες καταστροφές που υπέστη η Ακρόπολη ή άλλα μνημεία και να παρουσιάσει ο κάθε μαθητής/μαθήτρια τα συναισθήματα του διπλανού του, όπως του τα αφηγήθηκε.
- Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να φτιάξουν ένα εικαστικό έργο (φωτογραφία, κολλάζ, ζωγραφική κτλ) ή ένα δικό τους μικρό βίντεο με συνεντεύξεις συμμαθητών τους και να το παρουσιάσουν στην τάξη τους.
- Με αφορμή το άρθρο του Μανόλη Κορρέ στα Νέα για την ιστορική περίοδο της Ακρόπολης κατά το 1821 (βλ. εκπαιδευτικό υλικό παρόντος προγράμματος), οι μαθητές/μαθήτριες καταγράφουν σε ομάδες τα

<p>σύγχρονη Ακρόπολη (βλ. άρθρο Μ. Κορρέ στα Νέα, εκπαιδευτικό υλικό παρόντος προγράμματος).</p>		<p>κυριότερα σημεία του και συζητούν τυχόν φθορές που προέκυψαν εκείνο το διάστημα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με αφορμή το παραπάνω άρθρο να προβληματιστούν κριτικά για τις σύγχρονες παρεμβάσεις στην Ακρόπολη και για το εάν αυτές συνιστούν ή όχι φθορές και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους για αυτό.
<ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσουν τους ιστορικά σημαντικούς σταθμούς στην μακραίωνη πορεία της Ακρόπολης. • Να έρθουν σε επαφή με τα ίδια τα εκθέματα του Αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης μέσω επιτόπιας επίσκεψης σε αυτόν και στο μουσείο της Ακρόπολης. • Να αναλάβουν την ευθύνη της παρουσίασης της δικής τους έρευνας (έρευνα-δράση) σε τμήμα των πολιτών της Αθήνας μέσω της έκθεσης φωτογραφικού και άλλου υλικού σε δημόσιο χώρο, σχετιζόμενο με την Ακρόπολη 	<p>Ποιοι είναι ιστορικά οι σταθμοί στην ιστορία της Ακρόπολης;</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν αντίστοιχο ψηφιακό υλικό και μέσω της χρήσης συνεργειών (πχ με το ίδιο το μουσείο ή άλλα ιδρύματα) φτιάχνουν ψηφιακό ή πολυμεσικό υλικό ιστορικής αναδρομής στους σταθμούς της Ακρόπολης. • Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ομάδες και κάθε ομάδα αναλαμβάνει ένα σταθμό στην ιστορία της Ακρόπολης τον οποίο και παρουσιάζει σε σχετική εκδήλωση στον αντίστοιχο

<p>(προτείνεται ο σταθμός του μετρό 'Ακρόπολη').</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να ευαισθητοποιηθούν σε ιστορικά ζητήματα δημιουργικά μέσω της κατασκευής ψηφιακών κουίζ και σύνδεσής τους με τη σύγχρονη ψηφιακή εκπαιδευτική πραγματικότητα (σχολική ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της χρήσης πλατφορμών). 		<p>σταθμό Μετρό «Ακρόπολη» με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών-επιβατών σε ζητήματα πολιτιστικού περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ομάδες και κάθε ομάδα αναλαμβάνει ένα σταθμό στην ιστορία της Ακρόπολης τον οποίο και παρουσιάζει σε σχετική εκδήλωση στον αντίστοιχο σταθμό Μετρό «Ακρόπολη» με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών-επιβατών σε ζητήματα καταστροφής αρχαιολογικών χώρων και μνημείων (εναλλακτικά). • Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να χρησιμοποιήσουν το εργαλείο content.e-me της πλατφόρμας e-me και να δημιουργήσουν ένα δικό τους κουίζ ερωτήσεων σχετικά με τους σταθμούς στην ιστορία της Ακρόπολης ή ενός άλλου μνημείου για
---	--	---

		να ψυχαγωγηθούν.
<ul style="list-style-type: none"> • Να μελετήσουν σχετικό φωτογραφικό υλικό για τις νέες διαστρώσεις της Ακρόπολης και να ασκήσουν την οργανωτική τους ικανότητα μέσω της χρήσης προσωπικών τους σημειώσεων, όπως αυτές προκύπτουν από την παρατήρηση των φωτογραφιών. • Να μελετήσουν σχετικό ακουστικό υλικό (podcast) για τις νέες διαστρώσεις της Ακρόπολης και να ασκήσουν την οργανωτική τους ικανότητα μέσω της χρήσης προσωπικών τους σημειώσεων, όπως αυτές προκύπτουν από την παρατήρηση των φωτογραφιών. • Να αναστοχαστούν δημιουργικά σχετικά με τον πολλαπλό ρόλο της χρήσης του μνημείου σήμερα και να εκφράσουν τις απόψεις τους σε ολομέλεια της τάξης τους. 	<p>Ποιες είναι οι νέες διαστρώσεις στην Ακρόπολη;</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν το φωτογραφικό υλικό για τις νέες διαστρώσεις της Ακρόπολης (φωτογραφικό άλμπουμ Μανόλη Κορρέ, κείμενο 5) και σημειώνουν ποιες είναι αυτές, όπως απεικονίζονται στις φωτογραφίες. • Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν το ακουστικό υλικό (podcast) για τις νέες διαστρώσεις της Ακρόπολης (podcast Μανόλη Κορρέ, κείμενο 3) και σημειώνουν ποιες είναι αυτές, όπως αναπαρίστανται ηχητικά στο κείμενο. • «Τι άλλο νέο μπορεί να γίνει στην Ακρόπολη;» Οι μαθητές/μαθήτριες αναστοχάζονται και συζητούν σε ολομέλεια της τάξης τους.

<ul style="list-style-type: none"> • Να παρακολουθήσουν και να προβληματιστούν για το μνημείο και τον Αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης ως τοπόσημο του 1821 μέσω της παρακολούθησης του σχετικού ντοκιμαντέρ «Τοπόσημα του 1821». • Να οργανώσουν μία συνάντηση με κάποιον ειδικό, μηχανικό, αρχαιολόγο, ιστορικό, φιλόλογο. • Να οργανώσουν τα στάδια, τη διεξαγωγή και την προβολή της συνέντευξης στα τοπικά μέσα ενημέρωσης. • Να αναρτήσουν ψηφιακά τα κείμενα της συνέντευξης, τα οποία και θα τα σχολιάσουν συμμετοχικά και κριτικά μέσω της χρήσης ψηφιακών εργαλείων συζήτησης («Συζήτηση» της e-class ή στο εργαλείο «Τοίχος» της e-me). 	<p>Πώς βλέπω την Ακρόπολη σήμερα;</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/μαθήτριες παρακολουθούν το επεισόδιο της ιστορικής σειράς ντοκιμαντέρ «Τοπόσημα του 1821» ΕΡΤ2 που αναφέρεται στην Αθήνα και περιλαμβάνει αναφορά και στην Ακρόπολη και προβληματίζονται για τις ιστορικές χρήσεις της Ακρόπολης. • Οι μαθητές/μαθήτριες οργανώνουν μία συνάντηση με τον άνθρωπο που ξανάχτισε την Ακρόπολη, τον Μανόλη Κορρέ. • Οι μαθητές/μαθήτριες οργανώνουν τα στάδια, τη διεξαγωγή και την προβολή της συνέντευξης με τον Μανόλη Κορρέ στα τοπικά μέσα ενημέρωσης. • Οι μαθητές/μαθήτριες αναρτούν τα κείμενα της συνέντευξης στο εργαλείο «Συζήτηση» της e-class ή στο εργαλείο «Τοίχος» της e-me σχολικής εκπαιδευτικής πλατφόρμας με σκοπό την ανταλλαγή ιδεών και απόψεων πάνω στο θέμα
---	--	---

της απειλής των μνημείων από διάφορους παράγοντες αλλά και της αναστήλωσής τους από τους ειδικούς.

Εκπαιδευτικό Υλικό

Συνδέσεις

1. Μανόλης Κορρές: ο άνθρωπος που ξανάχτισε τον Παρθενώνα (Lifo, 17-6-2009)

<https://www.lifo.gr/culture/arxaiologia/manolis-korres-o-anthropos-poy-xanahtise-ton-parthenona-0>

2. Η Νέα Ακρόπολη: όπως πάντα ο Μανόλης Κορρές είχε δίκιο (Lifo, 27-3-2021)

<https://www.lifo.gr/blogs/almanac/i-nea-akropoli>

3. Ο Μανόλης Κορρές στα podcast της Lifo (Lifo, 6-5-2021)

<https://www.lifo.gr/podcasts/istoria-mias-polis/o-manolis-korres-sta-podcasts-tis-lifo>

4. Μανόλης Κορρές: ο άνθρωπος που αφιέρωσε όλη τη ζωή του στην Ακρόπολη μιλά στη Lifo (Lifo, 4-11-2020)

<https://www.lifo.gr/culture/arxaiologia/manolis-korres-o-anthropos-poy-afierose-oli-ti-zoi-toy-stin-akropoli-mila-sti>

5. 35 πορτρέτα του Μανόλη Κορρέ από τον Σπύρο Στάβερη (Lifo, 28-11-2013)

Η Ακρόπολη στην Επανάσταση του 1821-Ο μανόλης Κορρές γράφει

<https://www.lifo.gr/culture/arxaiologia/35-portreta-toy-manoli-korre-apo-ton-spyro-staberi>

6. Η Ακρόπολη στην Επανάσταση του 1821-Ο Μανόλης Κορρές γράφει (Τα Νέα, 30/05/2021)

<https://www.tanea.gr/2021/05/30/lifearts/culture/i-akropoli-stin-epanastasi-tou-1821-o-manolis-korres-grafei/>

7. Σκίτσο του Ανδρέα Πετρουλάκη (Καθημερινή, 29/05/21)

<https://www.kathimerini.gr/opinion/sketches/561381169/skitso-toy-andrea-petroylaki-29-05-21/>

8. Η Πολιορκία των Αθηνών, Πίνακας του Παναγιώτη Ζωγράφου υπό την καθοδήγηση του Μακρυγιάννη (Τα Νέα, 30/05/2021)

<https://www.tanea.gr/2021/05/30/lifearts/culture/i-akropoli-stin-epanastasi-tou-1821-o-manolis-korres-grafei/>

Συνεργασίες-Συνέργειες

Μουσείο Ακρόπολης

<https://www.theacropolismuseum.gr/>

Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού (Θεσσαλονίκη)

<https://www.mbp.gr/>

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο (Αθήνα)

<https://www.byzantinemuseum.gr/>

Αττικό Μετρό

<https://www.ametro.gr/>

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Η αξιολόγηση των εργαστηρίων μπορεί να γίνει ως ετεροαξιολόγηση μεταξύ μαθητών: οι μαθητές/μαθήτριες ανεβάζουν συμπληρωμένα τα Φύλλα Εργασίας των εργαστηρίων στον Τοίχο ή στις Συζητήσεις της e-class και στη συνέχεια συζητούν τα συμπεράσματά τους σε ολομέλεια της τάξης. Επίσης, η αξιολόγηση των εργαστηρίων προτείνεται να διεξαχθεί μέσω της χρήσης portfolio, δηλαδή φακέλου υλικού των μαθητών/μαθητριών στο οποίο θα συμπεριλάβουν όλες τις εργασίες τους, είτε είναι Φύλλα Εργασίας, είτε κολλάζ, φωτογραφίες, ζωγραφιές, εικαστικό υλικό, ψηφιακό υλικό κτλ.

Αναφορικά με τη συνολική αποτίμηση των εργαστηρίων και του προγράμματος γενικότερα προτείνεται είτε στο τέλος των εργαστηρίων είτε στο τέλος του προγράμματος συζήτηση σε ολομέλεια της τάξης/των τάξεων που πραγματοποίησε το συγκεκριμένο σενάριο με σκοπό τον αναστοχασμό πάνω σε αυτό σε σχέση με τους σκοπούς και τους στόχους του, τις προσδοκίες των μαθητών/μαθητριών πριν την έναρξη και μετά τη λήξη των εργαστηρίων, τα αναμενόμενα αποτελέσματα (προϊόντα) της μαθησιακής διαδικασίας, την προστιθέμενη αξία των συγκεκριμένων μαθησιακών προϊόντων στην όλη μαθησιακή διαδικασία και τη συμβολή τους σε παιδαγωγικές αρχές και αξίες της τάξης/σχολείου όπου πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα.

Οι εκδηλώσεις διάχυσης αφορούν δράσεις ή και συνέργειες μεταξύ της τάξης ή και του σχολείου γενικότερα με πολιτιστικούς οργανισμούς, ιδρύματα, μουσεία ή τοπικούς φορείς πολιτιστικού ενδιαφέροντος στα πλαίσια των δράσεων του δήμου ή άλλων πολιτιστικών οργανώσεων και δράσεων ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Ενδεικτικά οι προτεινόμενες συνέργειες αφορούν το Μουσείο της Ακρόπολης, το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, το μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού κτλ.

Σημειώσεις: Προαπαιτούμενα

1. χρήση της εκπαιδευτικής πλατφόρμας e-me

<https://e-me.edu.gr/>

2. Χρήση της εκπαιδευτικής πλατφόρμας e-class

<https://eclass.sch.gr/>

Ενδεικτικά Φύλλα Εργασίας των Εργαστηρίων

3 ^ο Εργαστήριο Ενδεικτικό Φύλλο Εργασίας	Τίτλος εργαστηρίου: «Ποιες μεγάλες καταστροφές έγιναν ιστορικά στην Ακρόπολη;» Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα εργαστηρίου
<p>Φάση 1. (εισαγωγική)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μελετώ εικαστικά τον Πίνακα για την Πολιορκία των Αθηνών του Παναγιώτη Ζωγράφου (κείμενο 8 του εκπαιδευτικού υλικού του παρόντος προγράμματος). • Μελετώ υλικό σχετικά με τις καταστροφές που υπέστη η Ακρόπολη λόγω φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών και κρατώ σημειώσεις. 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη εικαστικού και ψηφιακού υλικού • Σημειώσεις
<p>Φάση 2.</p>	<p>Κρατώ σημειώσεις για τις εξής θεματικές:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Η καταστροφή των Περσών ➤ Ο Φράγκικος πύργος της Ακρόπολης ➤ Η καταστροφή επί Οθωμανών ➤ Η αρπαγή των γλυπτών του Παρθενώνα από τον Έλγιν ➤ Η καταστροφή στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. <p>Στο τέλος, συνθέτω τις σημειώσεις μου σε ενιαίο κείμενο.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σημειώσεις • Κείμενο

<p>Φάση 3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Καταγράφω τις πρώτες λέξεις που μου έρχονται στο μυαλό με την επίσκεψή μου σε έναν συγκεκριμένο αρχαιολογικό χώρο ή μνημείο –εδώ στην Ακρόπολη. • Συζητώ σε ολομέλεια της τάξης μου τους κύριους άξονες της προηγούμενης καταγραφής. 	<ul style="list-style-type: none"> • Καταιγισμός ιδεών • Προφορική συζήτηση
<p>Φάση 4.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συζητώ σε ομάδες το ζήτημα της βίαιης απόσπασης των γλυπτών του Παρθενώνα από το φυσικό πολιτιστικό τους περιβάλλον. • Συζητώ σε ολομέλεια της τάξης προτάσεις επιστροφής των γλυπτών του Παρθενώνα. 	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση σε ομάδες (ετεροαξιολόγηση) • Συζήτηση σε ολομέλεια της τάξης
<p>Φάση 5.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλέγω σε δυάδες ένα εικαστικό θέμα για τη δημιουργία αφίσας του Μουσείου της Ακρόπολης με θέμα την επιστροφή στα μουσεία μετά την πανδημία. • Παρουσιάζω προφορικά το θέμα/ιδέα μου στην ολομέλεια της τάξης. • Δημιουργώ φύλλο παρατήρησης των προηγούμενων προφορικών παρουσιάσεων,όπο 	<ul style="list-style-type: none"> • Προφορική συζήτηση σε δυάδες • Προφορική παρουσίαση (τελικό προϊόν) • Εικαστική παρουσίαση (τελικό προϊόν) • Φύλλο παρατήρησης σε ομάδες (ετεροαξιολόγηση)

	<p>υ καταγράφονται τα θετικά στοιχεία κάθε παρουσίασης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιλέγεται μία τελική πρόταση/ιδέα/θέμα προς εικαστική υλοποίηση και δημιουργείται η αφίσα με τη συμμετοχή της ολομέλειας της τάξης. 	
5ο Εργαστήριο Ενδεικτικό Φύλλο Εργασίας	<p>Τίτλος εργαστηρίου: «Ποιοι είναι ιστορικά οι σταθμοί στην ιστορία της Ακρόπολης;» Περιγραφή</p>	Εκπαιδευτικά μέσα εργαστηρίου
Φάση 1. (εισαγωγική)	<ul style="list-style-type: none"> • Μελετώ σε дуάδες ψηφιακά ή πολυμεσικά τους σταθμούς στην ιστορία της Ακρόπολης και τους παρουσιάζω προφορικά σε μορφή σύντομης εισαγωγής στο θέμα. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ψηφιακό ή Πολυμεσικό υλικό για την ιστορία της Ακρόπολης • Προφορική συζήτηση σε дуάδες
Φάση 2.	<ul style="list-style-type: none"> • Κρατώ σημειώσεις από την προηγούμενη δραστηριότητα. • Στη συνέχεια συντάσσω σε ομάδες τόσα κείμενα όσα και οι ομάδες που έχουν αναλάβει από έναν σταθμό στην ιστορία της Ακρόπολης. • Τέλος παρουσιάζω σε μορφή powerpoint τα κυριότερα σημεία στην ιστορία της Ακρόπολης σε πολίτες του δήμου μου ή σε επιβάτες στο σταθμό 'Ακρόπολη' του μετρό στην Αθήνα με 	<ul style="list-style-type: none"> • Σημειώσεις • Κείμενο • Πολυμεσική προφορική παρουσίαση σε κοινό-επιβάτες μετρό Αθηνών (powerpoint)

		<p>στόχο την ευαισθητοποίησή τους σε ιστορικά θέματα μνημείων και θέματα διαφύλαξης της ιστορικής πολιτιστικής κληρονομιάς.</p>	
Φάση 3.		<ul style="list-style-type: none"> Με αφορμή το σκίτσο του Ανδρέα Πετρουλάκη στην Καθημερινή (κείμενο 7 του εκπαιδευτικού υλικού του παρόντος σεναρίου) μελετώ τις πιθανές αντιλήψεις (μη ενδεδειγμένες χρήσεις) της Ακρόπολης και τις καταγράφω. 	<ul style="list-style-type: none"> Καταιγισμός ιδεών Προφορική συζήτηση
Φάση 4.		<ul style="list-style-type: none"> Στη συνέχεια, συζητώ ιστορικά την αλλαγή των χρήσεων της Ακρόπολης και τις πιθανές αλλοιώσεις που υπέστη το μνημείο από αυτές, με αφορμή το σκίτσο (κείμενο 7) του Πετρουλάκη. 	<ul style="list-style-type: none"> Συζήτηση σε ομάδες (ετεροαξιολόγηση) Συζήτηση σε ολομέλεια της τάξης
Φάση 5.		<ul style="list-style-type: none"> Τέλος, δημιουργώ ένα αντισκίτσο του προηγούμενου, δουλεύοντας σε ομάδες και το παρουσιάζω σε ολομέλεια της τάξης μου. 	<ul style="list-style-type: none"> Προφορική συζήτηση σε дуάδες Προφορική παρουσίαση (τελικό προϊόν) Εικαστική παρουσίαση (τελικό προϊόν)

Ενδεικτικές Δραστηριότητες για την Περιγραφική Αξιολόγηση

Περιγραφική Αυτοαξιολόγηση	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. (εισαγωγική)	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι προσδοκίες των μαθητών μου από τα εργαστήρια του προγράμματος με θέμα την Ακρόπολη; 	<ul style="list-style-type: none"> • Φύλλο Εργασίας
Φάση 2.	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι γνώσεις τους για το θέμα των σταθμών στην ιστορία της Ακρόπολης; 	<ul style="list-style-type: none"> • Σημειώσεις • Κείμενο
Φάση 3.	<ul style="list-style-type: none"> • Τι έμαθαν από το κάθε εργαστήριο (προστιθέμενη γνώση); 	<ul style="list-style-type: none"> • Καταιγισμός ιδεών • Προφορική συζήτηση
Φάση 4.	<ul style="list-style-type: none"> • Με ποιους τρόπους έχουν κατανοήσει οι μαθητές/μαθήτριες τη συμβολή της επιστήμης στην αναστήλωση της Ακρόπολης και άλλων μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς; • Με ποιους τρόπους έχει γίνει κατανοητή από τους μαθητές/μαθήτριες η προσωπική συμβολή του Μανόλη Κορρέ σε αυτό; 	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση σε ομάδες (ετεροαξιολόγηση) • Συζήτηση σε ολομέλεια της τάξης
Φάση 5.	<ul style="list-style-type: none"> • Πως φαντάστηκαν οι μαθητές/μαθήτριές μου την εξέλιξη της χρήσης και αξιοποίησης της Ακρόπολης και άλλων μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς; 	<ul style="list-style-type: none"> • Προφορική συζήτηση σε дуάδες • Προφορική παρουσίαση (τελικό προϊόν) • Εικαστική παρουσίαση (τελικό

		<p>προϊόν)</p> <ul style="list-style-type: none"> Φύλλο παρατήρησης σε ομάδες (ετεροαξιολόγηση)
--	--	--

Τρόποι Αξιολόγησης

Οι μαθητές/μαθήτριες αξιολογούνται μέσω της χρήσης ανοιχτού φακέλου αξιολόγησης (portfolio), στο οποίο εντάσσονται όλες τους οι εργασίες, είτε αυτές είναι εργασίες του γραπτού λόγου, είτε φωτογραφίες, είτε κολλάζ και άλλων καλλιτεχνικών τεχνικών. Επίσης, αξιολογούνται μέσω της ετεροαξιολόγησης των εργασιών τους από τους συμμαθητές τους μέσω της χρήσης Φύλλου Παρατήρησης της διαδικασίας παρουσίασης των τελικών μαθησιακών προϊόντων σε ολομέλεια της τάξης.

Ενδεικτικές Δραστηριότητες Περιγραφικής Αυτοαξιολόγησης

Περιγραφική Αυτοαξιολόγηση	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. (εισαγωγική)	<ul style="list-style-type: none"> Ποιες είναι οι προσδοκίες μου από τα εργαστήρια του προγράμματος με θέμα την Ακρόπολη; 	<ul style="list-style-type: none"> Φύλλο Εργασίας
Φάση 2.	<ul style="list-style-type: none"> Ποιες είναι οι γνώσεις μου για το θέμα της των σταθμών στην ιστορία της Ακρόπολης; 	<ul style="list-style-type: none"> Σημειώσεις Κείμενο
Φάση 3.	<ul style="list-style-type: none"> Τι έμαθα από το κάθε εργαστήριο (προστιθέμενη γνώση); 	<ul style="list-style-type: none"> Καταιγισμός ιδεών Προφορική συζήτηση
Φάση 4.	<ul style="list-style-type: none"> Με ποιους τρόπους έχει συμβάλει η επιστήμη στην αναστήλωση της Ακρόπολης και άλλων μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής 	<ul style="list-style-type: none"> Συζήτηση σε ομάδες (ετεροαξιολόγηση) Συζήτηση σε ολομέλεια της τάξης

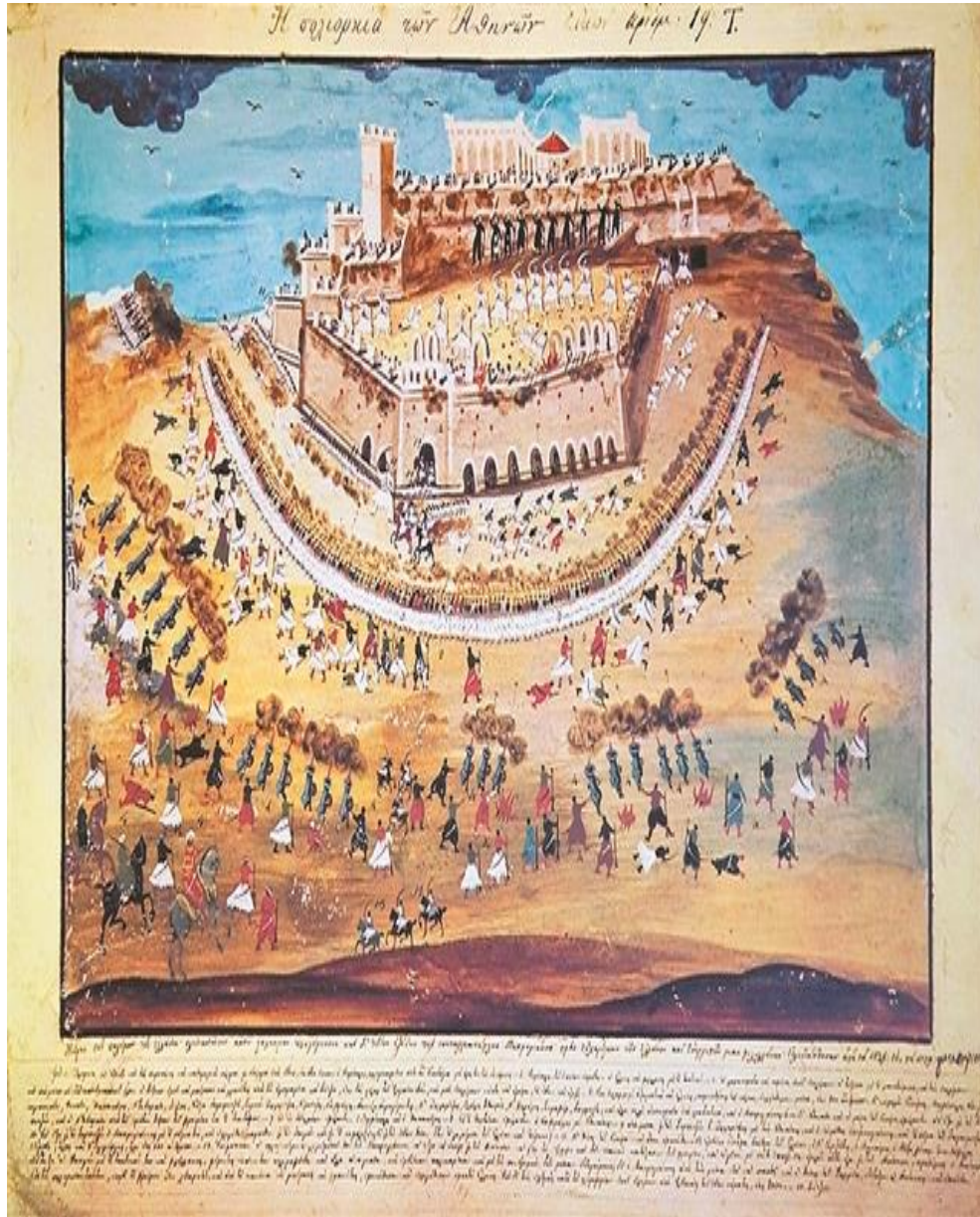
		<p>κληρονομιάς;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποια είναι η προσωπική συμβολή του Μανόλη Κορρέ σε αυτό; 	
Φάση 5.		<ul style="list-style-type: none"> • Πως φαντάζομαι την εξέλιξη της χρήσης και αξιοποίησης της Ακρόπολης και άλλων μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς; 	<ul style="list-style-type: none"> • Προφορική συζήτηση σε ομάδες • Προφορική παρουσίαση (τελικό προϊόν) • Εικαστική παρουσίαση (τελικό προϊόν) • Φύλλο παρατήρησης σε ομάδες (ετεροαξιολόγηση)

Περιγραφή Ενδεικτικών Δραστηριοτήτων για το Portfolio των μαθητών/τριών

- Επιλέγω τα δημιουργικότερα φύλλα εργασίας μου και τα εντάσσω στον φάκελο υλικού μου.
- Επιλέγω τις 10 καλύτερες φωτογραφίες της ομάδας μου, όπως δουλεύτηκαν στο σχετικό project για την αναστήλωση της Ακρόπολης από τον Μανόλη Κορρέ και τις εντάσσω στον φάκελο υλικού μου.
- Δημιουργώ ηχητικό αρχείο των συνεντεύξεων με τους ειδικούς για το θέμα της αναστήλωσης της Ακρόπολης και το συμπεριλαμβάνω στο υλικό του φακέλου μου.
- Επιλέγω τις αντιπροσωπευτικότερες κατά την άποψή μου εικαστικές αναπαραστάσεις της Ακρόπολης (ή και άλλων μνημείων) και τις εντάσσω στον φάκελό μου.
- Δημιουργώ την αφίσα της ομάδας μου με θέμα την Ακρόπολη και την εντάσσω στον φάκελο όλων των μελών της ομάδας μου.
- Φτιάχνω με την ομάδα μου κολλάζ με εικόνες από τους σταθμούς στην ιστορία της Ακρόπολης και τις εντάσσω στον φάκελο υλικού 'όλων των μελών της ομάδας.

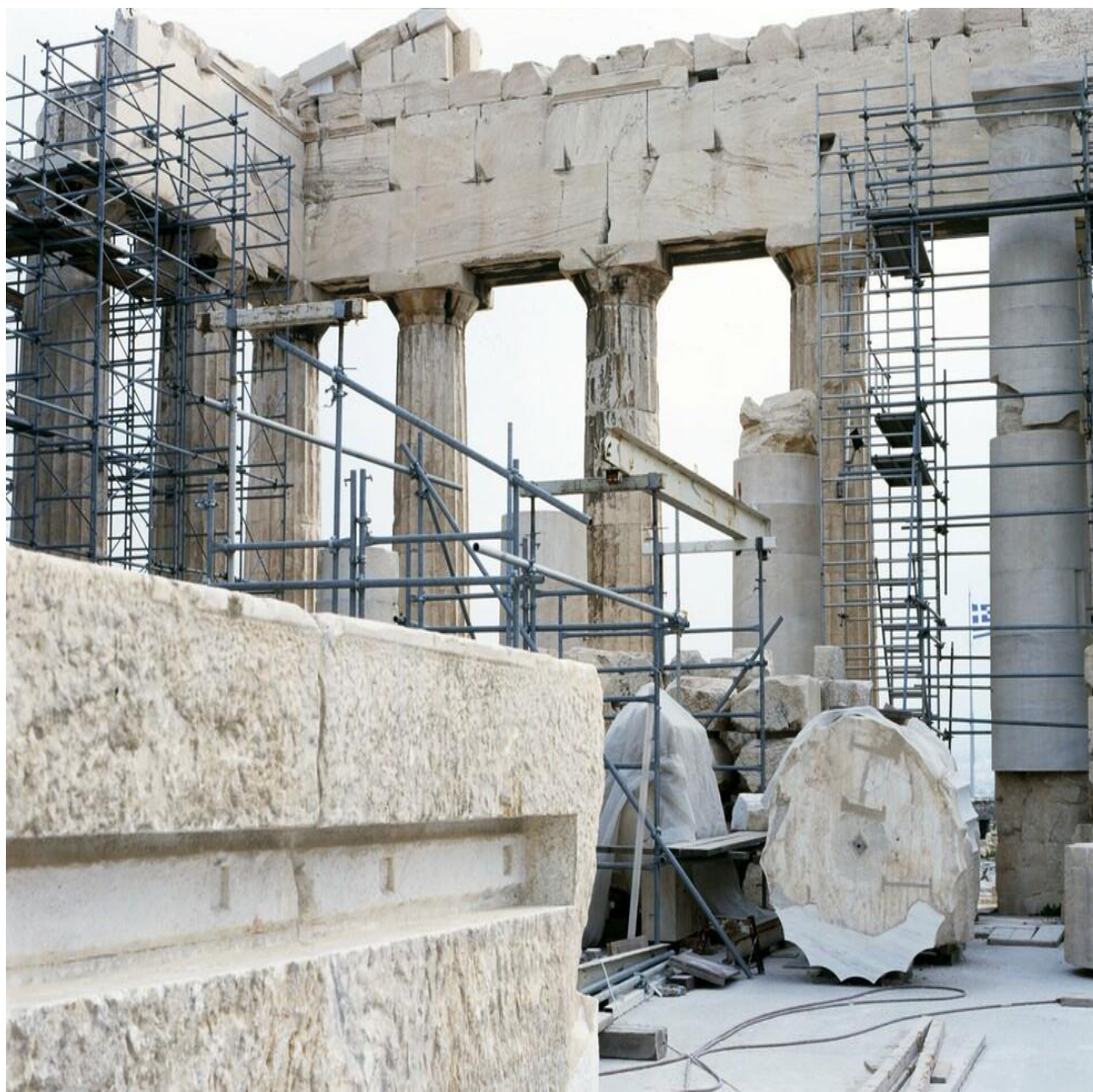

- Καταγράφω τις ιδέες μου για τη μελλοντική χρήση και αξιοποίηση της Ακρόπολης σε μορφή σημειώσεων και τις εντάσσω στον φάκελό μου.

Η Πολιορκία των Αθηνών, Πίνακας του Παναγιώτη Ζωγράφου υπό την καθοδήγηση του Μακρυγιάννη

Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης του προγράμματος

1. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα εργαστηρίων δεξιοτήτων εφαρμόστηκε η βιωματική, ανακαλυπτική και αισθητηριακή μέθοδος/τεχνική.
Α. Σωστό
Β. Λάθος
2. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα εργαστηρίων δεξιοτήτων δίνεται έμφαση στην έκφραση των συναισθημάτων των μαθητών/τριών σχετικά με τις φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές που απειλούν την ύπαρξη και χρήση των μνημείων.
Α. Σωστό
Β. Λάθος
3. Στο 1^ο εργαστήριο του προγράμματος δεν εφαρμόζεται η τεχνική του καταιγισμού ιδεών (brainstorming).
Α. Σωστό
Β. Λάθος
4. Στο 2^ο εργαστήριο του προγράμματος οι μαθητές/τριες δημιουργούν τη δική τους ψηφιακή αφίσα για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων, προτείνοντας εικαστική παρουσίαση των πιθανών λύσεων από την πανδημία και άλλων αιτιών κρίσεων των επισκέψεων στα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους.
Α. Σωστό
Β. Λάθος
5. Στο 5^ο εργαστήριο του προγράμματος οι μαθητές/τριες παρουσιάζουν σε ομάδες ένα σταθμό της ιστορίας της Ακρόπολης στον σταθμό του μετρό «Ακρόπολη» της Αθήνας, με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών-

επιβατών σε ζητήματα πολιτιστικού περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς.

A. Σωστό

B. Λάθος

6. Στο 7^ο εργαστήριο του προγράμματος δεν προτείνεται η ένταξη σχετικού επεισοδίου της ιστορικής σειράς ντοκιμαντέρ «Τοπόσημα του 1821» της ΕΡΤ2.

A. Σωστό

B. Λάθος

7. Στο 7^ο εργαστήριο του προγράμματος προτείνεται οι μαθητές/τριες να οργανώσουν μια συνάντηση-συνέντευξη με τον άνθρωπο που ξανάχτισε την Ακρόπολη, τον Μανόλη Κορρέ.

A. Σωστό

B. Λάθος

8. Στα εκπαιδευτικά μέσα των ενδεικτικών φύλλων εργασίας των εργαστηρίων του προγράμματος προτείνονται: οι σημειώσεις, η προφορική συζήτηση σε ομάδες, το φύλλο παρατήρησης σε ομάδες και η εικαστική παρουσίαση του τελικού μαθησιακού προϊόντος.

A. Σωστό

B. Λάθος

9. Στις ενδεικτικές δραστηριότητες περιγραφικής αυτοαξιολόγησης των εργαστηρίων του προγράμματος προτείνεται ο αναστοχασμός σχετικά με την εξέλιξη της χρήσης και της αξιοποίησης της Ακρόπολης και άλλων μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

A. Σωστό

B. Λάθος

10. Στην περιγραφή των ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio των μαθητών/τριών δεν προτείνεται η δημιουργία ηχητικού αρχείου των συνεντεύξεων με τους ειδικούς για το θέμα της αναστήλωσης της Ακρόπολης και η συμπερίληψή του στο υλικό του φακέλου των μαθητών/τριών.

A. Σωστό

B. Λάθος